

شورای عالی بیمه در اجرای بند «۵» ماده (۱۷) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، آیین نامه "تنظیم امور نمایندگی بیمه" را بازنگری و به شرح زیر به عنوان آیین نامه شماره ۱۰۶ مشتمل بر ۲۹ ماده و ۳۹ تبصره تصویب نمود:

فصل اول: تعریف و شرایط اعطای پروانه نمایندگی بیمه

ماده ۱ - نماینده بیمه که در این آیین نامه اختصاراً «نماینده» نامیده می شود، شخص کارفرمای حقیقی یا حقوقی است که با رعایت قوانین و مقررات مربوط، از جمله قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، قانون تجارت، قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، مفاد این آیین نامه و سایر مصوبات شورای عالی بیمه، مجاز به عرضه خدمات بیمه‌ای به نمایندگی از طرف یک موسسه بیمه طرف قرارداد می باشد. نماینده بیمه مجاز به انجام فعالیت‌های زیر است:

۱- دریافت اطلاعات لازم از متقاضی خدمات بیمه و ارائه مشاوره به وی در خصوص نرخ و شرایط خدمات بیمه مورد تقاضا و نحوه دریافت خسارت احتمالی.

۲- اخذ پوشش بیمه‌ای مناسب از موسسه بیمه، صدور بیمه نامه و الحاقیه حسب مورد برای متقاضی خدمات بیمه یا بیمه گذار و پرداخت خسارت احتمالی به بیمه شده، بیمه گذار و ذی نفعان بیمه نامه.

تبصره؛ مقررات این آیین نامه شامل نمایندگانی است که در داخل کشور فعالیت می کنند. اعطای نمایندگی بیمه در خارج از کشور مستلزم اخذ موافقت قبلی بیمه مرکزی ج.ا.ایران و بر اساس دستورالعمل ابلاغی بیمه مرکزی ج.ا.ایران خواهد بود.

ماده ۲ - نمایندگان حقیقی و حقوقی در چارچوب دستورالعملی که بیمه مرکزی تهیه و ابلاغ می نماید، رتبه بندی می شوند.

تبصره؛ مؤسسه بیمه موظف است مطابق با دستورالعمل مذکور حدود اختیارات و وظایف قابل تفویض خود در صدور بیمه نامه و پرداخت خسارت به نماینده، مدت اعتبار پروانه نمایندگی، نحوه تخصیص اعتبار به نماینده و نوع و میزان تضامین را بر اساس رتبه بندی مذکور، تعیین نماید.

ماده ۳ - مؤسسه بیمه پس از احراز شرایط مندرج در این آیین نامه، پروانه نمایندگی در همه رشته ها یا رشته های بیمه ای معین صادر خواهد کرد. مدت اعتبار قرارداد و پروانه نمایندگی حداکثر پنج سال است و مؤسسه بیمه می تواند با رعایت مفاد این آیین نامه، پروانه نمایندگی را تمدید نماید. در هر حال اعتبار پروانه نمایندگی منوط به اعتبار قرار داد نمایندگی است.

ماده ۴ - مؤسسه بیمه موظف است شرایط اعطای پروانه نمایندگی را از طرق مقتضی، به اطلاع عموم برساند و در پایگاه اطلاع رسانی خود درج نماید.

ماده ۵ - شخص حقیقی متقاضی اخذ پروانه نمایندگی باید واجد شرایط زیر باشد:

(الف) تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران.

(ب) اعتقاد به اسلام یا یکی دیگر از ادیان رسمی کشور.

(پ) عدم اعتیاد به مواد مخدر.

(ت) عدم حجر.

(ث) نداشتن سوء پیشینه کیفری و همچنین نداشتن سابقه محکومیت به جرایم نام برده شده

در ماده (۶۴) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری.

(ج) داشتن گواهی پایان خدمت وظیفه عمومی یا معافیت دایم معتبر (برای آقایان).

چ) داشتن حداقل مدرک کارشناسی در رشته بیمه (و یا سایر رشته‌ها با گرایش بیمه) بدون نیاز به داشتن سابقه کار بیمه‌ای فنی و تخصصی، یا حداقل مدرک کارشناسی در رشته‌های مرتبط (شامل اقتصاد، امور مالی، حسابداری، آمار، مدیریت و حقوق، مهندسی صنایع و فناوری اطلاعات) با یک سال سابقه کار بیمه‌ای فنی و تخصصی، یا حداقل مدرک کارشناسی در سایر رشته‌ها با دو سال سابقه کار بیمه‌ای فنی و تخصصی، یا حداقل مدرک دیپلم یا فوق دیپلم با سه سال سابقه کار بیمه‌ای فنی و تخصصی.

تبصره؛ اعطای پروانه نمایندگی به متقاضیان دارای مدرک تحصیلی دیپلم و یا فوق دیپلم به تشخیص موسسه بیمه ذیربط خواهد بود.

ح) گذراندن ۱۵۰ ساعت دوره آموزش تئوری.

تبصره ۱؛ متقاضیان با حداقل ۱۰ سال سابقه بیمه‌ای فنی و تخصصی در بیمه مرکزی ج.ا.ایران و مؤسسات بیمه، به شرط دارا بودن حداقل مدرک کارشناسی و سایر شرایط این آیین نامه، از شرط گذراندن دوره‌های آموزشی تئوری معاف می‌باشند.

تبصره ۲؛ متقاضیان باید دوره آموزشی مربوطه را طبق دستورالعمل ابلاغی بیمه مرکزی ج.ا.ایران و در مؤسسات آموزشی مورد تأیید بیمه مرکزی ج.ا.ایران گذرانده و گواهی نامه قبولی را ارائه نمایند. اعتبار گواهی نامه‌های آموزشی جهت اخذ پروانه نمایندگی به مدت دو سال از تاریخ صدور می‌باشد.

خ) موفقیت در آزمون دانش و صلاحیت حرفه‌ای بیمه مرکزی ج.ا.ایران.

تبصره ۱؛ بیمه مرکزی می‌تواند برگزاری آزمون دانش و صلاحیت حرفه‌ای را به اشخاص حقوقی ذی صلاح تفویض نماید.

تبصره ۲؛ اشخاصی که به تشخیص بیمه مرکزی حداقل پنج سال سابقه کار بیمه‌ای فنی و تخصصی داشته باشند، از آزمون کتبی این بند معاف هستند. منظور از سابقه کار بیمه‌ای فنی و

تخصصی، اشتغال به حرفه بازاریابی بیمه، اشتغال در دفاتر نمایندگان و کارگزاران و موسسات بیمه و بیمه مرکزی ج.ا.ایران است که سوابق مربوط در سامانه‌های الکترونیکی بیمه مرکزی ج.ا.ایران موجود باشد.

تبصره ۳: مدت اعتبار گواهی قبولی در آزمون دانش و صلاحیت حرفه‌ای حداکثر دو سال از تاریخ صدور گواهی می‌باشد.

تبصره ۴: در صورت لغو کد نمایندگی به علت بند (الف) ماده (۱۹) این آیین‌نامه، گواهی قبولی آزمون مذکور تا دو سال از تاریخ لغو کد، معتبر می‌باشد.

د) گذراندن دوره کارآموزی به مدت پانزده روز کاری در موسسه بیمه یا شعبه یا سایر نمایندگی‌ها به تشخیص موسسه بیمه مربوطه برای کلیه متقاضیان نمایندگی.

ماده ۶ - اعطای پروانه نمایندگی حقوقی منوط به احراز شرایط زیر و ارائه آن‌ها به مؤسسه بیمه مربوطه است:

- ۱- تشکیل و ثبت در قالب شرکت سهامی خاص یا شرکت تعاونی متعارف.
- ۲- تهیه اساسنامه طبق نمونه ابلاغی بیمه مرکزی ج.ا.ایران.
- ۳- موضوع فعالیت نماینده حقوقی به طور انحصاری نمایندگی بیمه باشد.
- ۴- تعداد اعضای هیئت‌مدیره حداقل سه نفر باشد.
- ۵- داشتن حداقل یک میلیارد ریال سرمایه اولیه.
- ۶- ارائه گواهی بانکی حاکی از تأدیه قسمت نقدی سرمایه، حداقل به مقدار ۵۰ درصد کل سرمایه نماینده حقوقی.
- ۷- ارائه صورت کامل اسامی سهامداران، مدیران و میزان سهام هر یک از آن‌ها.
- ۸- ارائه گواهی عدم سوءپیشینه کیفری مدیران مطابق بند ث ماده (۵) این آیین‌نامه.
- ۹- مدیرعامل و حداقل یک عضو هیئت‌مدیره باید واجد شرایط مندرج در ماده (۵) این آیین‌نامه باشند.

۱۰- ارائه صورت جلسات مجمع عمومی مؤسسين و هیئت مدیره.

۱۱- ارائه اظهارنامه ثبت نمایندگی حقوقی و تأییدیه نام آن.

۱۲- اخذ اصالت مدرک تحصیلی مدیرعامل و یک عضو هیئت مدیره موضوع بند «۹» این ماده از دانشگاه مربوطه.

تبصره ۱: مشارکت دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری در سهام نمایندگی حقوقی بیمه، ممنوع است.

تبصره ۲: موسسه بیمه می تواند حداقل سرمایه موضوع بند «۵» را افزایش دهد.

ماده ۷- مسئولیت احراز صحت شرایط و مدارک لازم در مورد هر یک از متقاضیان اخذ پروانه نمایندگی (اعم از حقیقی و حقوقی) بر عهده مؤسسه بیمه مربوط است.

ماده ۸- ثبت نمایندگی حقوقی و هرگونه تغییر در مفاد اساسنامه، میزان سرمایه، ترکیب سهامداران، مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره آن در اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری، موکول به رعایت قانون تجارت، مقررات این آیین نامه، موافقت و تأیید موسسه بیمه طرف قرارداد می باشد. موسسه بیمه موظف است، اطلاعات ثبت و تغییرات مذکور را از طریق سامانه های الکترونیکی بیمه مرکزی ج.ا.ایران اعلام نماید.

ماده ۹- نماینده حقوقی موظف است صورت های مالی خود را طبق فرم نمونه ای که بیمه مرکزی ج.ا.ایران تهیه و به موسسات بیمه ابلاغ می نماید، تنظیم کند و پس از تصویب در مجمع عمومی خود، نسخه ای از آن را برای بررسی و تأیید به موسسه بیمه طرف قرارداد ارسال نماید.

تبصره ۱: مؤسسه بیمه موظف است، صورت های مالی نمایندگان حقوقی خود را شش ماه پس از پایان سال مالی، از طریق سامانه های الکترونیکی بیمه مرکزی ج.ا.ایران ارائه نماید.

تبصره ۲: نماینده حقوقی موظف است در هر سال مالی حداقل ۱۰ درصد از سود سالانه خود را تا سقف سرمایه به عنوان اندوخته سرمایه ای در حساب های خود منظور نماید.

ماده ۱۰- شغل نماینده حقیقی، مدیرعامل، اعضای هیئت مدیره، مسئول شعبه نمایندگی حقوقی باید منحصرأ ارائه خدمات بیمه‌ای در محدوده قرارداد نمایندگی ذی ربط باشند و تصدی سمت‌های مذکور توسط اشخاص زیر ممنوع است:

- ۱- کارکنان شاغل (اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی، ساعتی) دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری.
- ۲- مدیرعامل، اعضای موظف هیئت مدیره و کارکنان شاغل شرکت‌ها و مؤسسات غیردولتی.
- ۳- شاغلین یا دارندگان سهم یا سمت در سایر نمایندگی‌های حقوقی یا کارگزاری‌های حقوقی بیمه.
- ۴- مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره و کارکنان شاغل (اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی و ساعتی) مؤسسات بیمه، بیمه مرکزی ج.ا.ایران و مؤسسات وابسته به آن‌ها.
- ۵- کارگزاران رسمی بیمه و کارکنان آن‌ها.
- ۶- ارزیابان خسارت بیمه‌ای و کارکنان آن‌ها.
- ۷- اکچوئران رسمی بیمه و کارکنان آن‌ها.

تبصره ۱؛ اشخاص موضوع بندهای ۲ تا ۷ این ماده نمی‌توانند در نمایندگی‌های حقوقی، شاغل بوده یا سهم داشته باشند.

تبصره ۲؛ سمت‌های آموزشی در مؤسسات آموزش عالی مستثنی هستند.

تبصره ۳؛ اقارب سببی و نسبی درجه یک از طبقه اول کارکنان کلیدی و عملیاتی موسسه بیمه نمی‌توانند به عنوان نماینده حقیقی همان موسسه بیمه فعالیت نمایند و یا در نمایندگی‌های حقوقی آن موسسه سمت مدیرعاملی یا بیش از ۵ درصد سهم داشته باشند.

ماده ۱۱- اشخاص حقیقی و حقوقی که طی دو سال گذشته از زمان ثبت درخواست جزء موسسین نمایندگی حقوقی بوده باشند، نمی‌توانند جزء موسسین یک نمایندگی حقوقی جدید باشند.

ماده ۱۲- موسسه بیمه می تواند بر اساس ضوابط ابلاغی بیمه مرکزی ج.ا.ایران که ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه ضوابط تعیین می شود، به نمایندگی حقوقی خود اجازه تأسیس شعبه بدهد مشروط بر آنکه مسئول شعبه حائز شرایط نماینده حقیقی باشد.

فصل دوم: حقوق و تکالیف موسسه بیمه و نماینده

ماده ۱۳- موسسه بیمه مکلف است:

- ۱- در قرارداد نمایندگی موارد زیر را درج نماید:
 - ۱-۱- مشخصات کامل و نشانی طرفین قرارداد.
 - ۱-۲- حدود اختیارات، حقوق و تعهدات طرفین قرارداد.
 - ۱-۳- میزان کارمزد و نحوه پرداخت آن به تفکیک رشته های بیمه و تغییرات آن در موارد بازخرید، فسخ، ابطال یا هر گونه تغییر دیگری در بیمه نامه.
 - ۱-۴- مدت قرارداد نمایندگی.
 - ۱-۵- میزان و نوع تضمین دریافتی از نماینده به منظور تأمین و تضمین حقوق و مطالبات بیمه گذاران، بیمه شدگان، سایر اشخاص ذی نفع بیمه نامه و موسسه بیمه.
- تبصره؛ به اجرا گذاردن تضامین مذکور توسط بیمه گر منوط به طرح و تصویب آن در کمیته موضوع ماده (۲۰) این آئین نامه می باشد.
- ۱-۶- ممنوعیت انعقاد قرارداد نمایندگی توسط نماینده با سایر موسسات بیمه در مدت اعتبار قرارداد.
- ۱-۷- مواردی که موجب محدود نمودن فعالیت و یا تعلیق یا فسخ قرارداد نمایندگی می شود و نحوه اجرای آن.
- ۱-۸- سازو کار رسیدگی به اختلاف احتمالی موسسه بیمه و نماینده شامل مصالحه، داوری یا مراجعه به مراجع قضایی.

تبصره؛ در صورت انتخاب ساز و کار داوری برای رسیدگی به اختلافات، شرط داوری در قرارداد نمایندگی باید به صورت صریح و قطعی درج گردد و متضمن ارجاع اختلاف به داور خاص با ذکر نام یا داوری به طور کلی و یا هیئت داوری باشد و از درج شرط به نحوی که صرفاً مقید اختیار طرفین در ارجاع اختلاف به داوری یا مرجع قضایی است اجتناب گردد.

۹-۱- شمول مصوبات جدید شورای عالی بیمه بر شرایط قرارداد نمایندگی.

۱۰-۱- مشخصات مدیران صاحب امضای مجاز نمایندگی حقوقی.

۱۱-۱- نحوه محاسبه مشارکت در منافع.

۲- بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های لازم و مربوط را به موقع به نماینده ابلاغ نماید.

۳- نام و کد نماینده را در بیمه‌نامه‌ای که بنا به پیشنهاد او صادر می‌شود، درج نماید.

۴- در صورت لغو پروانه نمایندگی، مستند مربوطه را بلافاصله در سامانه‌های الکترونیکی بیمه مرکزی ج.ا.ایران ثبت و موضوع را از طرق مقتضی به اطلاع بیمه‌گذاران برساند و برای استرداد پروانه و جمع‌آوری تابلو، سربرگ، مهر، اسناد و مدارک مربوط اقدام نماید.

۵- اگر چند نماینده برای یک نوع بیمه، نرخ و شرایط خواسته باشند نرخ و شرایط یکسان را به آنها اعلام نماید.

تبصره ۱؛ موسسه بیمه مجاز نیست تقاضای صدور بیمه‌نامه‌ای را که به وسیله نماینده ارائه شده است از طریق دیگری، اعم از مستقیم یا غیرمستقیم، قبول نماید.

تبصره ۲؛ در صورتی که موسسه بیمه، پیشنهاد نماینده‌ای را رد کند، نمی‌تواند همان پیشنهاد را از طریق دیگری اعم از مستقیم یا غیرمستقیم قبول نماید.

۶- زیرساخت‌های فیزیکی و امکانات نرم‌افزاری لازم برای فروش بیمه در فضای مجازی توسط نمایندگان و برقراری ارتباط الکترونیکی همزمان بین نماینده، موسسه بیمه و بیمه مرکزی ج.ا.ایران را فراهم نماید.

۷- در صورت فوت یا حجر نماینده حقیقی، انحلال نماینده حقوقی یا توقف اختیاری فعالیت نماینده (مشروط بر اینکه مربوط به سلب صلاحیت نماینده نباشد) طبق توافق و نبودن شرط

خلاف در قرارداد نمایندگی، ارزش پرتفوی نماینده را پرداخت یا با انتقال آن به نماینده دیگر همان شرکت موافقت نماید. ارزش پرتفوی نماینده و نحوه محاسبه آن با توافق طرفین در قرارداد نمایندگی تعیین می شود.

تبصره؛ بیمه نامه هایی که از طرف یا به پیشنهاد نماینده توسط موسسه بیمه صادر می شود، پرتفوی نماینده محسوب می شود.

۸- موسسه بیمه مجاز نیست انعقاد قرارداد بیمه یا صدور بیمه نامه ای که به طور مستقیم بازاریابی یا جذب کرده است را به نماینده هدایت و واگذار کند.

۹- در صورت قبول تعهد وصول حق بیمه توسط نماینده، حقوق و تعهدات وی در این خصوص را در قرارداد تصریح نماید.

۱۰- مشخصات نماینده اعم از حقیقی و حقوقی، پس از عقد قرارداد و صدور پروانه و همزمان با صدور کد نمایندگی و همچنین هرگونه تغییرات بعدی در خصوص نماینده را در سامانه های الکترونیکی بیمه مرکزی ج.ا.ایران درج نماید.

ماده ۱۴- تغییر کد معرف بیمه نامه هایی که با معرفی نماینده و یا حتی به صورت مستقیم توسط موسسه بیمه صادر می شوند، مشروط به رعایت ضوابط ابلاغی بیمه مرکزی ج.ا.ایران است.

ماده ۱۵- نماینده مکلف است:

۱- کد و نام خود و نام موسسه بیمه طرف قرارداد را در تابلو، سربرگ، مهر، آگهی و در پایگاه اطلاع رسانی خود (در صورت وجود) درج نماید. نام موسسه بیمه باید با حروف درشت تر از نام و کد نماینده درج شود.

تبصره؛ تابلو نمایندگان هر موسسه بیمه و مندرجات آن باید مطابق الگوی تعریف شده از طرف موسسه بیمه ذی ربط باشد.

۲- اطلاعات لازم درباره بیمه نامه درخواست شده از جمله نرخ و شرایط، استثنائات، تعهدات بیمه گر و وظایف بیمه گذار را با رعایت بخشنامه ها و دستورالعمل های مربوط، به متقاضی بیمه ارائه نماید.

۳- به منظور تأمین و تضمین حقوق و مطالبات بیمه گذاران، بیمه شدگان، سایر اشخاص ذی نفع بیمه نامه و موسسه بیمه، تضمین لازم را نزد موسسه بیمه طرف قرارداد تودیع نماید. نوع و میزان تضمین متناسب با رتبه بندی هر نماینده حقیقی یا حقوقی و شکل حقوقی ثبت آن، به تشخیص موسسه بیمه طرف قرارداد تعیین می شود.

تبصره ۱: تضمین مربوط تا دو سال پس از پایان یا لغو قرارداد نماینده نزد موسسه بیمه نگهداری می شود و پس از آن با درخواست کتبی نماینده مسترد می گردد.

تبصره ۲: به اجرا گذاردن تضامین مذکور توسط بیمه گر منوط به طرح و تصویب آن در کمیته موضوع ماده (۲۰) آئین نامه می باشد. در صورتی که نماینده به تصمیم کمیته مذکور معترض باشد می تواند در قالب سازوکار مندرج در بند ۸-۱ ماده (۱۳) درخواست تجدیدنظر نماید.

۴- از رقابت مکارانه و ناسالم با سایر نمایندگان، دلالت (کارگزاران) رسمی بیمه و موسسه بیمه و یا انجام تبلیغات سوء علیه آن ها خودداری نماید.

۵- موسسه بیمه موظف است امکان واریز آنلاین حق بیمه از طریق اتصال به سیستم های مالی خود را فراهم نماید. تا آن زمان حق بیمه دریافتی اعم از چک یا پرداخت الکترونیکی را ظرف ۲۴ ساعت از زمان دریافت، به حساب بانکی موسسه بیمه مربوط واریز کند.

تبصره: بیمه مرکزی می تواند سایر سازوکارهای پرداخت از قبیل بهره برداری از کیف پول الکترونیک و درگاه های مجاز را در چارچوب دستورالعملی، تعیین و ابلاغ نماید.

۶- کد و نام دلال (کارگزار) رسمی بیمه را در بیمه نامه ای که به پیشنهاد او صادر می شود درج نماید.

۷- امکانات سخت افزاری و نیروی انسانی آموزش دیده را برای برقراری ارتباط الکترونیکی با موسسه بیمه مربوط و بیمه مرکزی ج.ا.ایران تهیه نماید.

۸- دفتر مناسب که قبلاً به تایید موسسه بیمه ذی ربط رسیده باشد، تهیه نماید.

تبصره؛ موسسه بیمه می تواند آن دسته از نمایندگان بیمه حقیقی را که مجوز صدور بیمه نامه ندارند یا نمایندگانی که با توسعه سکو (پلتفرم) بیمه ای، امکان فروش بیمه به صورت برخط را فراهم می نمایند، از شرط تأمین دفتر موضوع این بند معاف نمایند.

ماده ۱۶- بازاریابان و کارکنان نماینده که بازاریابی، فروش یا صدور بیمه نامه انجام می دهند باید ضمن گذراندن دوره آموزشی لازم به تشخیص موسسه بیمه، واجد شرایط عمومی مندرج در بندهای (الف) تا (ث) ماده (۵) این آیین نامه به تشخیص و مسئولیت نماینده، باشند.

تبصره ۱؛ گواهی صلاحیت بازاریابان و کارکنان نمایندگی به صورت عکس دار توسط موسسه بیمه یا با تفویض اختیار توسط نمایندگی برای مدت معین صادر می شود و لازم است در معرض دید مراجعان قرار داده شود.

تبصره ۲؛ در صورت وجود هرگونه شکایت از نمایندگی، کارکنان و بازاریابان وی، موسسه بیمه موظف است به شکایت رسیدگی و نتیجه را بطور کتبی به اطلاع شاکی برساند.

تبصره ۳؛ موسسه بیمه موظف است، اطلاعات و مدارک مربوط به کلیه کارکنان و بازاریابان نمایندگی های خود را به ترتیبی که بیمه مرکزی ج.ا.ایران اعلام می کند در سامانه های الکترونیکی بیمه مرکزی ج.ا.ایران ثبت نماید.

تبصره ۴؛ بازاریاب شخص حقیقی مستقلی است که فاقد رابطه استخدامی با نماینده است.

ماده ۱۷- پرداخت حق بیمه به نماینده و کارمند وی، در حکم پرداخت حق بیمه به موسسه بیمه است و نماینده باید در قبال دریافت حق بیمه به متقاضی رسید مضبوط ارائه نماید.

ماده ۱۸- مسئولیت جبران خسارات مستقیم و یا غیرمستقیم وارده به بیمه گذار و سایر اشخاص ذی نفع بیمه نامه که ناشی از عمد، تقصیر، غفلت و یا قصور نماینده، کارکنان یا بازاریابان وی در رابطه با عملیات بیمه ای موضوع قرارداد نمایندگی باشد به صورت تضامنی بر عهده موسسه بیمه و نماینده است. در هر حال، مفاد این ماده نافی مسئولیت نماینده در مقابل خسارات وارده به موسسه بیمه، از جمله خسارت پرداختی، سایر هزینه ها و حق بیمه دریافت نشده نخواهد بود.

ماده ۱۹- پروانه و قرارداد نمایندگی در موارد زیر لغو می شود:

- (الف) با تصمیم یکی از طرفین قرارداد ضمن رعایت مفاد قرارداد نمایندگی و حقوق طرف مقابل.
- (ب) در صورتی که نماینده حقیقی هر یک از شرایط مقرر در این آیین نامه را از دست بدهد.
- (ج) در صورتی که مدیرعامل نمایندگی حقوقی هر یک از شرایط مقرر در این آیین نامه را از دست بدهد یا فوت کند یا محجور یا معذور شود و ظرف مدت سه ماه، فرد جایگزین واجد شرایط معرفی نشود.
- (د) در صورت تصمیم کمیته رسیدگی به تخلفات نماینده، موضوع ماده (۲۰).
- (ه) در صورت انحلال و یا ورشکستگی نماینده حقوقی.

فصل سوم: رسیدگی به تخلفات نماینده

ماده ۲۰- موسسه بیمه موظف است تخلفات نماینده و شکایت واصله از عملکرد او را در کمیته رسیدگی به تخلفات نماینده که در این آیین نامه کمیته نامیده می شود و مرکب از دو نفر به انتخاب هیئت مدیره موسسه بیمه و یک نفر منتخب انجمن صنفی نمایندگان یا کانون انجمن های صنفی نمایندگان است، مطرح نماید. تصمیمات کمیته با اکثریت آرا معتبر است.

تبصره ۱؛ موسسه بیمه موظف است ظرف مدت حداکثر دو ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه، اعضای کمیته را از طریق سامانه های الکترونیکی بیمه مرکزی ج.ا.ایران معرفی نماید.

تبصره ۲؛ در مواردی که موسسه بیمه فاقد انجمن صنفی نمایندگان است نماینده مربوط می تواند بجای وی فرد دیگری را معرفی نماید.

تبصره ۳؛ کمیته حسب مورد می تواند از کارشناس ذی ربط در موضوع تخلف برای حضور در جلسه و اعلام نظر کارشناسی بدون داشتن حق رای دعوت نماید.

تبصره ۴؛ اجرای این ماده نافذ اختیارات بیمه مرکزی ج.ا.ایران نخواهد بود.

تبصره ۵؛ حضور نماینده ذی مدخل بدون حق رای در جلسات کمیته امور نمایندگان مجاز می باشد.

تبصره ۶؛ موسسه بیمه موظف است شیوه نامه اجرایی کمیته موضوع این ماده، که حداقل مشتمل بر نحوه تشکیل جلسات، نحوه بررسی و اتخاذ تصمیم است را با رعایت مفاد ماده (۲۱) این آیین نامه به تصویب هیئت مدیره خود برساند.

ماده ۲۱- در صورت احراز تخلف نماینده، کمیته می تواند متناسب با نوع تخلف، تصمیمات زیر را اتخاذ نماید:

- ۱- تذکر کتبی به نماینده
- ۲- ایجاد محدودیت در اختیارات تفویضی مانند سلب مجوز صدور بیمه نامه
- ۳- کاهش میزان کارمزد نماینده در یک یا چند رشته بیمه به مدت حداکثر شش ماه.
- ۴- تعلیق فعالیت نماینده در یک یا چند رشته بیمه به مدت حداکثر یکسال.
- ۵- لغو پروانه فعالیت و محرومیت از فعالیت حداکثر به مدت سه سال.

تبصره؛ در مواردی که رای کمیته تعلیق یا لغو پروانه فعالیت نماینده باشد، موسسه بیمه موظف است نسخه ای از تصمیم مربوطه را از طریق سامانه های الکترونیکی بیمه مرکزی ج.ا.ایران ارسال نماید.

ماده ۲۲- در صورتی که تصمیم کمیته، لغو پروانه نماینده باشد ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ آن به نماینده، با درخواست کتبی وی، در قالب سازوکار رسیدگی به اختلاف مندرج در قرارداد نمایندگی قابل تجدیدنظر خواهی است. تصمیمات کمیته در سایر موارد، قطعی و برای طرفین معتبر است.

ماده ۲۳- اگر پروانه فعالیت نماینده‌ای در صورت تخلف و احراز آن توسط بیمه مرکزی ج.ا.ایران، یا تصمیم کمیته لغو شود، موسسه بیمه موظف است مشخصات و اطلاعات لازم را در سامانه‌های الکترونیکی بیمه مرکزی ج.ا.ایران درج نماید. این شخص نمی‌تواند پس از لغو پروانه، برای مدتی که هر یک از مراجع مذکور تعیین می‌کنند، حسب مورد به عنوان نماینده و یا کارگزار رسمی بیمه در صنعت بیمه فعالیت نماید.

فصل چهارم: نظارت

ماده ۲۴- مسئولیت اجرای مقررات این آیین‌نامه با هیئت‌مدیره موسسه بیمه است.

تبصره ۱؛ موسسه بیمه مکلف است، دستورالعمل نظارت بر عملکرد نمایندگان خود را تدوین و به تصویب هیئت‌مدیره برساند و یک نسخه از آن را از طریق سامانه‌های الکترونیکی برای بیمه مرکزی ج.ا.ایران ارسال نماید.

تبصره ۲؛ موسسه بیمه مسئول جبران هرگونه خسارت وارده به اشخاص ثالث، ناشی از عدم رعایت مفاد این آیین‌نامه خواهد بود.

ماده ۲۵- بیمه مرکزی ج.ا.ایران بر حسن اجرای مفاد این آیین‌نامه نظارت می‌نماید. در صورت عدم رعایت مقررات این آیین‌نامه توسط هر موسسه بیمه و نقض یا عدم نظارت آن‌ها بر نمایندگان، بیمه مرکزی ج.ا.ایران می‌تواند متناسب با هر مورد، تصمیمات زیر را اتخاذ نماید:

۱- اخطار کتبی به موسسه بیمه مبنی بر ضرورت رعایت مقررات مربوط.

۲- سلب صلاحیت مدیر عامل یا اعضای هیئت‌مدیره یا معاون فنی و یا مسئولین فنی موسسه بیمه.

۳- ایجاد محدودیت برای موسسه بیمه در زمینه پذیرش نماینده.

۴- عدم پرداخت تمام و یا قسمتی از کارمزد بیمه اتکایی اجباری مربوط به پرتفوی نمایندگانی که به تشخیص بیمه مرکزی مفاد این آیین نامه در مورد آنها رعایت نشده است.

۵- ارائه پیشنهاد ممنوعیت موسسه بیمه از قبول بیمه در یک یا چند رشته بیمه برای مدت مشخص به شورای عالی بیمه.

ماده ۲۶- موسسه بیمه موظف است امکان دسترسی بیمه مرکزی ج.ا.ایران به آمار و اطلاعات صحیح و قابل اطمینان مربوط به نمایندگان خود را از طریق سامانه های الکترونیکی بیمه مرکزی ج.ا.ایران فراهم نماید.

ماده ۲۷ - بیمه مرکزی ج.ا.ایران و یا موسسه بیمه می توانند در صورت لزوم، علاوه بر اخذ اطلاعات لازم، دفاتر، اسناد، و محل فعالیت نمایندگی را بازرسی کنند و نماینده مکلف به همکاری لازم در این زمینه است.

ماده ۲۸ - موارد پیش بینی نشده در این آیین نامه در رابطه با نمایندگی، تابع قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری، قانون تجارت، سایر قوانین مربوط و عرف بیمه خواهد بود.

ماده ۲۹ - این آیین نامه از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا خواهد بود و جایگزین آیین نامه شماره ۷۵ مصوب شورای عالی بیمه با عنوان آیین نامه تنظیم امور نمایندگی بیمه و اصلاحات بعدی آن خواهد شد. مهلت تطبیق نمایندگی های موسسات بیمه با مفاد تبصره یک ماده (۶) و ماده (۱۰) و تبصره های آن، یکسال پس از ابلاغ این آیین نامه، است.